

KELİME OYUNLARI VE TANRI OĞLU İNANCI

“Onlardan bir takımı da Kitap ile dillerini eğip bükerek ki, sözlerini Kitaptan sanasınız, ama Kitaptan değildir. Üstelik “Bu Allah katındandır” derler, hâlbuki Allah katından değildir. Onlar bu yalanı Allah’a karşı, bile bile söylerler.” (Âl-i İmrân 3/78)

Kelimelerle oynamak, inançlarla oynamanın en keskin yoludur. Son derece etkili bir yöntem olduğunu da tarih bizlere kanıtıyor. Allah, kelime oyunlarına karşı bizleri pek çok ayette uyarıyor:

“Sözlerinden caydıkları için onları lanetledik, kalplerini katılaştırdık. Kelimeleri yerlerinden kaydırarak tahrif ederler. Kendilerine hatırlatılan gerçeklerden nasib almayı unuttular. Pek azı müstesna onların yaptıkları bir hainliği haber alırsın. Yine de onları başıyla ve aldırma çünkü Allah ihsan edenleri severler.” (Maide 5/13)

Kelimelerin tahrif edilmesiyle ilgili Eski Ahit’teki şu ifadeler dikkat çekicidir:

“Biz hikmetliyiz ve Rabbin şeriatı bizdedir, diye nasıl söylüyorsunuz? Fakat işte yalancılardan yalancı kalemi yalancılardan düzdü.” Yeremya 8:8

“Bundan böyle, ‘RAB’bin bildirisi’ lafını ağızınıza almaya caksınız. Herkesin sözü kendi bildirisi olacak. Yaşayan Tanrı’nın, her şeye egemen RAB’bin, Tanrımız’ın sözlerini

çarpıtıyorsunuz siz.” Yeremya 23:36

Sözü olduğundan farklı yerlere çekmek ve Allah’ın söylemediği bir şeyi O’nun sözüymiş gibi lanse etmek geçmişten günümüze din istismarcılarının bir numaralı silâhi olmuştur. Bu türlü çarpıtma hareketlerine karşı mü’minlerin son derece uyanık olması gerekmektedir.

Asıl konumuza geçmeden günümüzden bazı örnekler vermenin yerinde olacağını düşünüyorum. Said Nursî, kaleme aldığı “Risale-i Nur” isimli eserine işaret eden otuz üç adet ayet olduğunu ileri sürmüştür.¹ Daha sonra bu otuz üç ayeti tek tek vermiş ve bunların ne şekilde işaretler taşıdıklarını izah etmiştir. Bunu yaparken nasıl bir metod kullandığını görmek adına bir bölümü sizlerle paylaşıyoruz. Aşağıdaki bölümde Said Nursî, İbrahim suresinin 1. ayetindeki bir cümleyi şöyle yorumluyor:

“**Birincisi:** “إِلَى النُّورِ بِأُذُنِ رَبِّهِمْ” cümlesi ifade eder ki: “Kitab-ı Mübîn vasıtasıyla, ondördüncü asırdaki zulümden, insanlar biiznillah Kur’ân’dan gelen bir Nur’a çıkarlar.” Bu meâl ve hususan nur lâfzı, Resâil-in Nur’a mutabık ol-

ŞEKİL : 1

4:25	Ο ho G3588 t_ Nom Sg m WHO the-one	ΔΙΑ dia G1223 Prep THRU through	ΣΤΟΜΑΤΟΣ stomatōs G4750 n_ Gen Sg n MOUTH by-mouth	ΔΑΒΙΔ dabid G1138 ni proper of-DAVID of-David	ΤΟΥ tou G3588 t_ Gen Sg m THE	ΠΑΙΔΟΣ paidos G3816 n_ Gen Sg m boy	ΣΟΥ sou G4675 pp 2 Gen Sg OF-YOU	ΕΙΠΩΝ eipōn G2036 vp 2Aor Act Nom Sg m sayING	ΙΝΑ hina G2443 Conj THAT
	ΤΙ ti G5101 pi Acc Sg n ANY why ?	ΕΦΡΥΑΣΑΝ ephruaxan G5433 vi Aor Act 3 Pl SNORT rage	ΕΘΝΗ ethnē G1484 n_ Nom Pl n NATIONS	ΚΑΙ kai G2532 Conj AND	ΛΑΟΙ laoi G2992 n_ Nom Pl m PEOPLES	ΕΜΕΛΕΘΕΣΑΝ emeletesan G3191 vi Aor Act 3 Pl meditate	ΚΕΝΑ kena G2756 a_ Acc Pl n EMPTIES empty-things		

Who by the mouth of thy servant David hast said, Why did the heathen rage, and the people imagine vain things?

ŞEKİL : 2

3:13	Ο ho G3588 t_ Nom Sg m THE	ΘΕΟΣ theos G2316 n_ Nom Sg m God	ΑΒΡΑΑΜ abraam G11 ni proper of-ABRAHAM of-Abraham	ΚΑΙ kai G2532 Conj AND	ΙΣΑΑΚ isaak G2464 ni proper of-ISAAC of-Isaac	ΚΑΙ kai G2532 Conj AND	ΙΑΚΩΒ iakob G2384 ni proper of-JACOB of-Jacob	Ο ho G3588 t_ Nom Sg m THE	ΘΕΟΣ theos G2316 n_ Nom Sg m God	ΤΩΝ ton G3588 t_ Gen Pl m OF-THE
	ΠΑΤΕΡΩΝ paterōn G3962 n_ Gen Pl m FATHERS	ΗΜΩΝ hēmōn G2257 pp 1 Gen Pl OF-US	ΕΔΟΞΑΣΕΝ edoxasen G1392 vi Aor Act 3 Sg esteems glorifies	ΤΟΝ ton G3588 t_ Acc Sg m THE	ΠΑΙΔΑ paida G3816 n_ Acc Sg m Boy	ΑΥΤΟΥ autou G846 pp Gen Sg m OF-Him	ΙΗΣΟΥ iesou G2424 n_ Acc Sg m JESUS	ΟΝ hon G3739 pr Acc Sg m WHOM	ΥΜΕΙΣ humeis G5210 pp 2 Nom Pl YOU(P) ye	

The God of Abraham, and of Isaac, and of Jacob, the God of our fathers, hath glorified his Son Jesus; whom we delivered up. and denied him in the presence of Pilate. when he was determined to let [him] go.

duğu gibi, makam-ı cifrîsi şiddetli "۵" iki "۵" olmak üzere bin üçyüz otuzsekiz veya dokuz ederek harb-i umumî zulûmâtından te'lif edilen Resail-in Nur'un Fatıhası olan İşârât-ul İ'caz Tefsiri, o zulmetler içindeki zuhuru tarihine tam tamına tevafuku ve ayetteki "Nur" kelimesi Risale-i Nur'daki "Nur" lafzına imâ ile bakıyor."

Bu tür iddialar ile kendisine ve yazmış olduğu eserlere ilâhî kaynaklı olma havası oluşturup insanlar nazarında kutsamaya çalışanlar çokça olduğu gibi bu anlatımlara kapılıp inananlar da maalesef genellikle çoğunluklu bir kitle olmuştur.

Önemli bir konu olduğunu düşündüğümüzden bu uzun giriş yapıma ihtiyacı hissettik. Bizler bu yazımızda Hristiyanların İsa (as) için "Tanrı Oğlu" iddialarını, bu iddialarını ortaya atarken kelimeleri nasıl kullandıklarını Kitab-ı Mukaddes'ten pasajlarla değerlendirmeye çalışacağız.

İSA (AS) KİMİN OĞLU?

Hristiyanlar, Yeni Ahit içerisindeki tüm metinlerin Kutsal Ruh aracılığı ile Tanrı tarafından vahyedildiğine inanmaktadırlar. Ancak Matta'nın rivayet etmiş olduğu İncil'de İsa (as)'ın soy ağacı olarak Meryem'in nişanlısı olan Yusuf'un soyu verilmiştir.

"İbrahim oğlu, Davut oğlu İsa Mesih'in soy kaydı şöyledir: İbrahim İshak'ın babasıydı, İshak Yakup'un babasıydı, Yakup Yahuda ve kardeşlerinin babasıydı, Yahuda, Tamar'dan doğan Peres'le Zerah'in babasıydı, Peres Hesron'un babasıydı, Hesron Ram'in babasıydı. Ram Amminadav'in babasıydı, Amminadav Nahşon'un babasıydı, Nahşon Salmon'un babasıydı, Salmon, Rahav'dan doğan Boaz'ın babasıydı, Boaz, Rut'tan doğan Ovet'in babasıydı, Ovet İşay'ın babasıydı, İşay Kral Davut'un babasıydı, Davut, Uriya'nın karısından doğan Süleyman'ın babasıydı, Süleyman Rehavam'ın

babasıydı, Rehavam Aviya'nın babasıydı, Aviya Asa'nın babasıydı, Asa Yehoşafat'ın babasıydı, Yehoşafat Yoram'ın babasıydı, Yoram Uzziya'nın babasıydı, Uzziya Yotam'ın babasıydı, Yotam Ahaz'ın babasıydı, Ahaz Hizkiya'nın babasıydı, Hizkiya Manaşşe'nin babasıydı, Manaşşe Amon'un babasıydı, Amon Yoşiya'nın babasıydı, Yoşiya, Babil sürgünü sırasında doğan Yehoyakin'le kardeşlerinin babasıydı, Yehoyakin, Babil sürgününden sonra doğan Şealtiel'in babasıydı, Şealtiel Zerubbabil'in babasıydı, Zerubbabil Avihut'un babasıydı, Avihut Elyakim'in babasıydı, Elyakim Azor'un babasıydı, Azor Sadok'un babasıydı, Sadok Ahim'in babasıydı, Ahim Elihut'un babasıydı, Elihut Elazar'ın babasıydı, Elazar Mattan'ın babasıydı, Mattan Yakup'un babasıydı, Yakup Meryem'in kocası Yusuf'un babasıydı. Meryem'den Mesih diye tanınan İsa doğdu." Matta 1:1-16

Tanrı neden kendi oğlu için başka bir adamın soy ağacını vermiştir? Eğer bu bilgi Tanrı tarafından ise o halde İsa (as)'in babası Yusuf demektir. Eğer Matta'nın hata yaptığı ileri sürülürse o halde Yeni Ahit'in tamamen Tanrı tarafından vahyedildiği iddiaları yanlış çıkmış olur.

Kitab-ı Mukaddes'te tam kırk yerde İsa (as) "Davud'un oğlu", seksen sekiz yerde de "İnsanoğlu" sıfatıyla anılmaktadır. Tüm bunların yanında İsa (as)'in kendisini "Tanrı oğlu" olarak gördüğüne ve insanlara bunu vaaz ettiğine dair tek bir cümle yoktur.

HALK İSA (AS)'A NASIL BAKIYORDU?

Daha önce söylediğimiz gibi İsa (as) kendisini asla bir "Tanrı" veya "Tanrı Oğlu" olarak tanıtmamıştı. Peki tebliğ yaptığı toplum ona nasıl bakıyor ve onu ne olarak görüyorlardı? Aslında bununla alakalı Kitab-ı Mukaddes son derece nettir. İlgili bazı pasajlar şöyle:

Havarilerinden olduğu bilinen Petrus, İsrailoğullarına İsa (as) hakkında şunları söylüyor:

"Ey İsrail erleri, bu sözleri dinleyin: Nasıralı İsa, Allah'ın mucizeleri, olağanüstülükleri, işaretleri sayesinde tasdik edilmiş bir insandır. Bunları sizin aranızda yaptı, çok iyi biliyorsunuz." Elçilerin İşleri 2:22²

"İnsanoğlu, belirlenmiş olan yoldan gidiyor. Ama O'na ihanet eden adamın vay haline!" Luka 22:22³

"Ve Kalabalıklar: 'Galile'nin Nasıra şehrinden Peygamber İsa budur' dediler." Matta 21:11⁴

Yukarıdaki pasajlara bakıldığında İsa (as)'ın toplum ve havarileri arasında "İnsan", "İnsanoğlu" ve "Peygamber" olarak tanındığını görüyoruz. İsa (as)'ın bunların dışında insanlara Pavlus'un ve günümüz kiliselerinin vaaz ettiği gibi teslis inancını vaaz ettiğine dair bir bilgi yoktur.

OĞUL MU YOKSA KUL MU?

Kitab-ı Mukaddes çevirilerine baktığınızda -özellikle

İngilizce- bazılarının "oğul" diye çevirdiği yerleri bazılarının "kul" diye çevirdiğini görebilirsiniz. Bunun en net örneği Eski King James çevirisi ile Yeni King James çevirisinin kıyaslanmasında görebilirsiniz:

Eski King James Versiyon:

"İbrahim'in tanrısı, İshak'ın, Yakub'un ve babalarınızın tanrısı oğlu İsa'yı yüceltti." Elçilerin İşleri 3:13

Yeni King James Versiyon:

"İbrahim'in tanrısı, İshak'ın, Yakub'un ve babalarınızın tanrısı kulu İsa'yı yüceltti." Elçilerin İşleri 3:13

Eski King James Versiyon:

"Tanrı, sizi adaletsizlerden alıkoyup, sizi arındırması için oğlu İsa'yı önce sizin üzerinize kaldırdı." Elçilerin İşleri 3:26

Yeni King James Versiyon:

"Tanrı, sizi adaletsizlerden alıkoyup, sizi arındırması için kulu İsa'yı önce sizin üzerinize kaldırdı." Elçilerin İşleri 3:26

Peki yukarıdaki anlam farklılıkları nereden kaynaklanıyor? Dillerde çok anlamlı kelimeler olması doğaldır. Örneğin Arapçada "Gulam" kelimesi hem "Çocuk" hem de "Köle" anlamlarına gelir. Aslında burada da benzer bir durum söz konusu diyebiliriz. İbranice "Ebed" kelimesi "Kul" manasına geldiği gibi "Çocuk – oğul" manalarına da gelebiliyor. İlgili pasajlardaki Yunanca "Pais" kelimesi "Kul" manasına geldiği gibi "Oğul" manasında da kullanılabilir. Ancak King James de bu kelimeye yönelik çeviri tercihinin başka yerlerde sadık kalmıyor. İsa (as) için "Oğul" manası verilen kelimeye aynı çeviri içerisinden Davud (as) için "Kul" manası veriliyor:

(Şekil: 1, Elçilerin İşleri 3:13) Kelime çevirisi bölümünün altında paida kelimesi için "Boy –çocuk" , alttaki çeviri bölümde de "Son – oğul" manası verilmiştir.⁵

(Şekil: 2, Elçilerin İşleri 4:25) Altında "Boy-çocuk" yazan ve İsa (as) için "Oğul" diye çevrilen kelimeye, Davud (as) hakkındaki pasajda "Servant- Kul" olarak mana verildiği görülüyor.⁶

Çevirilerdeki bu büyük farklarla ilgili son olarak şu örneği vermek yerinde olacaktır:

New International Versiyon:

"Tanrı'yı asla kimse görmedi, sadece Babanın kucağında olan ve kendisi de tanrı olan Oğul onu tanıttı." Yuhanna 1:18

English Standart Versiyon:

"Tanrıyı asla kimse görmedi, sadece Baba'nın tarafında olan Tanrı onu bize tanıttı." Yuhanna 1:18

King James Versiyon:

"Tanrıyı hiçbir zaman kimse göremedi, sadece Baba'nın kucağındaki biricik oğul onu bize tanıttı." Yuhanna 1:18

Yukarıda en meşhur Kitab-ı Mukaddes çevirilerinin aynı ayete verdikleri manaları gösterdik. Çevirilerden bazıları İsa (as) için "Tanrı olan" ziyadesi yaparken, bazılarında bu ifade yer almıyor. Aslında "Tanrı olan" ziyadesine elimizdeki Yunanca metinlerde de rastlamıyoruz. Bu ziyadenin neye göre eklendiğini bilmiyoruz. Türkçe çevirilerde de durum farklı değildir. Kitab-ı Mukaddes Şirketi'nin 1985 ve 2010 çevirilerinde bu ayete verilen manalar şöyledir:

1985:

"Hiçbir zaman Allah'ı kimse görmemiştir; Babanın kucağında olan biricik oğul, kendisi onu bildirdi." Yuhanna 1:18

2010:

"Tanrı'yı hiçbir zaman hiç kimse görmedi. Baba'nın bağrında bulunan ve Tanrı olan biricik oğul O'nu tanıttı." Yuhanna 1:18

Yazımızın başında söylediğimiz gibi kelimelerle oynamak inançlarla oynamanın en kestirme yoludur. Bu konuda son derece uyanık olup, bir şeye inanmadan önce onu iyi araştırmalıyız. Yoksa doğru yoldan çıkarız fakat kendimizi doğru yolda zannetmeye devam ederiz.

Notlar

1. Bkz. [Risâle-i Nur Külliyyatından Şualar, Birinci Şua.]
2. New International Version'dan çevirilmiştir.
3. Çeviri www.incil.info sitesine aittir.
4. Kitab-ı Mukaddes Şirketi Çevirisi
5. Yunanca kelime çevirisi için bkz: http://www.scripture4all.org/OnlineInterlinear/Greek_Index.htm